

UZAKTAN SAĞLIK HİZMETLERİNİN SUNUMU HAKKINDA YÖNETMELİK HAKKINDA DEĞERLENDİRMELER

10 Şubat 2022 tarihli Resmî Gazete ile yürürlüğe giren Uzaktan Sağlık Hizmetlerinin Sunumu Hakkında Yönetmelik, sağlık hizmetlerinin teknolojiyi ve günceli yakalaması adına atılmış bir adım olmakla birlikte, **sağlık hizmetinin mekândan ve coğrafyadan bağımsız olarak ve çağdaş tıbbî teknolojiye dayanılarak sunulmasına hizmet etmek amacıyla** çıkarılmış, uzaktan sunulacak hizmetleri ve buna ilişkin hususları düzenlemektedir.

1. UZAKTAN SAĞLIK BİLGİ SİSTEMİ

Uzaktan Sağlık Bilgi Sistemi ("Sistem"), uzaktan sağlık hizmetleri kapsamında Bakanlık tarafından belirlenen işlemlerin sağlık tesisinin bilgi yönetim sistemine bildirilmesine ve aktarılmasına imkân verilecek şekilde geliştirilen bir sistemdir. Bu kapsamda sağlık tesisleri, sağlık meslek mensubunun sisteme bağlanabilmeleri için **gerekli altyapı ve teknik donanımı sağlamakta yükümlendirilmektedir.**

a. Yönetmelik Kapsamında Uzaktan Sunulabilecek Sağlık Hizmetleri

Öncelikle belirtmek gerekir ki, bu hizmetlerin uzaktan sunulabilmesinin ön şartı, **uzaktan sunuma elverişli bir sağlık hizmetinin bulunuyor olmasıdır.** Buna göre:

- Muayene, tıbbi gözlem, teşhisi yapılmış hastalıkların kontrolü, tıbbi danışmanlık, konsültasyon veya ikincil görüş talebi,
- Sağlığın korunmasına ve takibine, sağlıklı yaşamın desteklenmesine, **psikososyal destek hizmetlerinin sağlanmasına yönelik hizmetler,**
- Sağlık riski artan veya ileri yaşlı kişilerin çok yönlü değerlendirilmesi ve takibi,
- Teknolojik imkanların elvermesi ve Bakanlık'tan gerekli izinlerin alınması şartıyla **girişimsel veya cerrahi operasyon hizmetleri,**
- Endemik veya epidemik salgınlarda ulusal nitelikteki kılavuzlar doğrultusunda kişilerin sağlığının korunmasına yönelik gerekli tıbbi işlemler,
- Giyilebilir teknolojiler ve diğer tıbbi cihazlar ile sağlık hizmeti talep eden kişinin sağlık verilerinin ölçülmesi ve takibi,
- Hekim tarafından değerlendirilmiş kişiye e-reçete ve e-rapor tanzimi

Gerçekleştirilebilecektir. Bu noktada, **aynı branşta faaliyet iznine sahip olunması koşuluyla** bir başka sağlık tesisindeki sağlık hizmeti talep eden kişiye uzaktan sağlık hizmeti sunulabileceği de hükme bağlanmıştır.

Uzaktan sağlık hizmetinin sunulabilmesi için sağlık tesisinin sağlaması gereken şartlar ve başvuru usulü de Yönetmelik'te yer edinmektedir.

2. UZAKTAN SAĞLIK HİZMETİNİN SUNULMASI

a. Hastanın Bilgilendirilmesi

Uzaktan sağlık hizmeti verecek olan kişinin, hastayı belirli konularda bilgilendirmesi şarttır. Yönetmelik, madde 9 kapsamında bu noktalara değinmektedir. Özellikle **tarafaların açık rızası olmaksızın ses ve görüntü kaydı alınmayacağı ancak sağlık verilerinin ve kişisel sağlık verilerinin işlenmesine ilişkin mevzuat uyarınca kayıt tutulacağı ve kayıtların kişisel verilerin korunması mevzuatına uygun olarak Sağlık Bakanlığı bilgi**

sistemine aktarılacağı hususunda hizmet alacak kişinin bilgilendirilmesi önem arz etmektedir. Bunun yanında bilgilendirmenin, kişinin anlayacağı sade bir dille yapılması şarttır. Bu anlamda sağlık hizmetinin mahiyeti ve sonuçları, kapsamı, uzaktan hizmet verilmesinin koşulları, ücret gibi hususlarda bilgilendirme yapan kişinin, açık ve anlaşılır olması son derece önemlidir.

Uzaktan sağlık hizmeti sunulmasında hizmet alan kişinin **kimliğinin doğrulanması** noktasında sağlık meslek mensubu gerekli tedbirleri alacaktır, bu kapsamda kimlik belgesinin kameradan gösterilmesi, şüphe halinde ikincil bir kimlik doğrulama yapılması talep edilebilecek ve talep yerine getirilmediği takdirde hizmet sonlandırılabilir.

b. Hak ve Sorumluluklar

Uzaktan sağlık hizmetinin sunulmasında iki tarafın da yanında verilen hizmetle ilgili görüşmeyi duyabilecek ya da görebilecek kişilerin bulunması halinde karşı tarafa bilgi verilmesi gerekmektedir. Bunun yanında uzaktan sağlık hizmeti alacak kişi, sağlık durumunu ve tıbbi geçmişini detaylı, doğru ve anlaşılır bir şekilde anlatmak ile yükümlendirilmiştir. Sağlık meslek mensuplarının ilgili hizmeti sunabilecek teknolojik bilgi ve donanıma sahip olması hususunda sağlık tesisi ve müdürlük de sorumlu tutulmuştur.

c. Kişisel Verilerin Korunması

Uzaktan sağlık hizmetlerinin sunumunda hasta mahremiyeti ve kişisel verilerin korunması noktasında sağlık tesislerine ve sağlık meslek mensuplarına önemli sorumluluklar yüklenmiştir. Bu kapsamda öncelikli olarak **6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve ilgili mevzuata uygun şekilde verilerin işlenmesi, veri güvenliğinin sağlanabilmesi için her türlü idari ve teknik tedbirin alınması, gerekli aydınlatmaların yapılması** veri sorumlusu ve veri işleyen sıfatını haiz kişilerce yerine getirilmek durumundadır.

Görüntü ve ses kaydının tarafların açık rızası olmaksızın alınamayacağı, yine hizmet esnasında fotoğraf çekilemeyeceği hükme bağlanmıştır. Açık rıza halinde alınan ses ve görüntü kayıtları da Bakanlığın izin verdiği **güvenli veri merkezlerinde** saklanacak, saklama süresi on iki ayı geçmeyecek ve bu sürenin dolması ile ayrıca bir bildirim gerekmez veriler silinecektir.

3. YASAK VE SINIRLAMALAR

Yönetmelik'te düzenlenen madde 14, uzaktan sağlık hizmetinin sunulmasına ilişkin yasak ve sınırlamaları düzenlemektedir. Dikkat çeken birkaç hususa yer vermek gerekirse, uzaktan sağlık hizmeti sunulması noktasında yetkili olunmayan bir alanda da hizmet verilmesi olanaksızdır. Ancak burada, **Bakanlığa veya devlet üniversitelerine bağlı sağlık kuruluşlarının konsültasyon veya ikincil görüş niteliğindeki hizmetleri kapsam dışına alınarak** istisnai olarak değerlendirilmiştir.

Uzaktan sağlık hizmeti, Türkiye'de meslek ifasına yetkili olmayan sağlık meslek mensupları tarafından **sunulamaz**.

Önemli bir nokta olarak sağlık meslek mensubu ve/veya sağlık tesisi, kişiyi uzaktan sağlık hizmeti almaya zorlayıcı yönlendirmeler yapmaktan kaçınmak zorundadır. Bu noktada randevu programları, kişilerin yüz yüze ve sağlık tesisine gelerek alacakları hizmeti zorlaştıracak veya engelleyecek şekilde düzenlenmemelidir. Uzaktan sağlık hizmeti sunumu esnasında elde edilen kişisel veriler ilgili mevzuat haricinde **işlenemez ve aktarılamaz**.

4. DENETİM VE İDARİ YAPTIRIMLAR

Her mevzuatta olduğu gibi, koyulan hükümlerin ve yasakların uygulanabilirliği ve caydırıcılığı yaptırımların düzenlenmesi ile doğrudan ilişkilidir. İlgili Yönetmelik, uzaktan sunulacak sağlık hizmetlerini **İl Sağlık Müdürlüğü'nün denetimine** bağlı kılmış, ek olarak Yönetmelik'e aykırılık hallerini idari yaptırıma bağlamıştır. Kamu sağlık tesislerinin ayrı ele alınarak Yönetmelik'e aykırılığın ilgililerin kendi mevzuatlarınca değerlendirileceği de dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yönetmelik'te **hüküm bulunmayan hallerde** ise hasta hakları ve kişisel verilerin korunmasına dair sair mevzuat hükümleri ile sağlık meslek mensuplarının ve sağlık tesislerinin tâbi olduğu mevzuat hükümleri uygulanacaktır.

Yönetmelik yayım tarihinde yürürlüğe girmiş olup, uzaktan sağlık hizmetleri sunmakta olan sağlık tesislerinin **en geç altı ay** içerisinde hizmete ilişkin faaliyet belgesi alması gerekmektedir. Bu durumda faaliyet izin belgelerinin alınması için **10 Ağustos 2022 tarihine kadar** bir süre olduğunu söylemek doğru olacaktır.

5. SONUÇ

Sağlık hizmetinin uzaktan sunulması noktasında ilgili Yönetmelik kompakt hükümlere yer vermektedir. Ancak uygulanabilirlik noktasında sistemin işleyişinin ne getireceği belirsizdir. Sağlık hizmeti tek başına oldukça hassas bir hizmet olmakla birlikte sistemin çevrimiçi noktaya kaydırılmasında ve uyumluluk sürecinde ilerleyen zamanlarda daha çok düzenleme görüleceği kanaatindeyiz.

Saygılarımızla,
GRC | LEGAL